**Utlåtande GrUU 23/2016 rd– RP 66/2016 rd**

# Grundlagsutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen**

**Till kulturutskottet**

## INLEDNING

### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen (RP 66/2016 rd): Ärendet har remitterats till grundlagsutskottet för utlåtande till kulturutskottet.

### *Sakkunniga*

Utskottet har hört
- regeringsråd Immo Aakkula, undervisnings- och kulturministeriet
- professor (emeritus) Tarmo Miettinen
- professor (emeritus) Teuvo Pohjolainen.

## PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen ändringar i universitetslagen och yrkeshögskolelagen.

I motiven till lagstiftningsordningen bedöms den föreslagna regleringen mot grundlagens 16 § 3 mom. om tryggande av vetenskapens, konstens och den högsta utbildningens frihet, 123 § 1 mom. om universitetens självstyrelse och 124 § om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter.

Lagförslagen kan enligt regeringens uppfattning behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2016.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår ändringar i universitetslagen och yrkeshögskolelagen. Ändringarna innebär att högskolorna själva kan besluta att tillsammans ordna den undervisning i språk och kommuni-

kation som ingår i deras examina eller att köpa in undervisningen av andra universitet eller yrkeshögskolor. På detta sätt har högskolorna enligt förslaget rätt att helt eller delvis avstå från att själva ge sådan språk- och kommunikationsundervisning. Förslaget gäller inte undervisning som leder till examina inom områdena språkvetenskap och kommunikation. Syftet är att förbättra kostnadseffektiviteten inom högskolor och forskning när högskolorna tillåts inleda närmare samarbete inom språkundervisningen.

Enligt 123 § 1 mom. i grundlagen har universiteten självstyrelse enligt vad som närmare bestäms genom lag. Enligt grundlagsutskottets ställningstaganden måste det således genom lag bestämmas om bl.a. universitetens uppgifter, förvaltningsorgan och deras sammansättning och inbördes relationer, överklagande av förvaltningsorganens beslut och språkförhållandena på universiteten (se GrUU 11/2009 rd, s. 2 och de utlåtanden som nämns där). Självstyrelsens innehåll och dimensioner läggs också fast i grundlagens 16 § 3 mom., som säger att vetenskapens, konstens och den högsta utbildningens frihet är tryggad.

Enligt förslaget ska universiteten ges möjlighet att ordna den undervisning i språk och kommunikation som hör till deras utbildningsansvar genom att köpa undervisning direkt från ett annat universitet eller en yrkeshögskola samtidigt som de själva avstår från att tillhandahålla undervisning i en obligatorisk del av examen. Någon skyldighet att göra detta ska dock inte införas. De beslut som detta samarbete kräver ska vid varje universitet fattas av och ansvaret för dem ligga hos det organ som anges i universitetets instruktion och i universitetslagen. Förslaget innebär således inte någon inblandning i universitetets interna beslutsprocess eller överföring av beslutsbefogenheter utanför universitetet. Den högskola som utfärdar examen är i sista hand också ansvarig för undervisningens innehåll och för att utbildningsmålen nås.

Utskottet anser att målen med lagförslaget är godtagbara och att de föreslagna bestämmelserna om utökad handlingsfrihet inte är problematiska med avseende på de nämnda konstitutionella aspekterna.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Grundlagsutskottet anför

*att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.*

Helsingfors 25.5.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Annika Lapintie vänst
medlem Simon Elo saf
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Antti Häkkänen saml
medlem Ilkka Kantola sd

medlem Kimmo Kivelä saf
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Jaana Laitinen-Pesola saml
medlem Leena Meri saf
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Wille Rydman saml
medlem Ville Skinnari sd.

Sekreterare var

utskottsråd Mikael Koillinen.